

THE FOUR FASTS IN MODERN DAY ISRAEL

(1) זכריה פרק ז

(א) וַיְהִי בַשָּׁנָה אַרְבַּע לְדַרְיוֹשׁ הַמֶּלֶךְ הָיָה דְבַר יְקֹנָק אֶל זְכַרְיָה בְּאֶרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ הַתְּשַׁעִי בְּכֶסֶלֹ: (ב) וַיִּשְׁלַח בֵּית אֵל שֵׁר אֶצֶר וְרָגַם מֶלֶךְ וְאֲנָשָׁיו לַחֲלוֹת אֶת פְּנֵי יְקֹנָק: (ג) לֵאמֹר אֶל הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר לְבֵית יְקֹנָק צְבָאוֹת וְאֵל הַנְּבִיאִים לֵאמֹר הֲאֵבָפָה בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִשִּׁי הַנֶּזֶר כִּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי זֶה כִּמָּה שָׁנִים:

זכריה פרק ח

(יח) וַיְהִי דְבַר יְקֹנָק צְבָאוֹת אֵלַי לֵאמֹר: (יט) כֹּה אָמַר יְקֹנָק צְבָאוֹת צוֹם הָרְבִיעִי וְצוֹם הַחֲמִישִׁי וְצוֹם הַשְּׁבִיעִי וְצוֹם הָעֶשְׂרִי יִהְיֶה לְבֵית יְהוּדָה לְשִׁשּׁוֹן וּלְשִׁמְחָה וּלְמַעֲדִים טוֹבִים וְהָאֲמַת וְהַשְּׁלוֹם אָהָבוּ:

(2) תלמוד בבלי מסכת ראש השנה דף יח עמוד א

משנה. על ששה חדשים השלוחין יוצאין: על ניסן מפני הפסח, על אב מפני התענית, על אלול מפני ראש השנה, על תשרי מפני תקנת המועדות, על כסלו מפני חנוכה, ועל אדר מפני הפורים. וכשהיה בית המקדש קיים - יוצאין אף על אייר מפני פסח קטן.

גמרא. וליפקו נמי אתמוז וטבת, דאמר רב חנא בר ביזנא אמר רב שמעון חסידא: מאי דכתיב +זכריה ח+ כה אמר ה' צבאות צום הרביעי וצום החמישי וצום השביעי וצום העשירי יהיה לבית יהודה לששון ולשמחה. קרי להו צום, וקרי להו ששון ושמחה, בזמן שיש שלום - יהיו לששון ולשמחה, אין שלום - צום. אמר רב פפא: הכי קאמר: בזמן שיש שלום - יהיו לששון ולשמחה, יש שמד - צום, אין שמד ואין שלום, רצו - מתענין, רצו - אין מתענין. אי הכי, תשעה באב נמי! - אמר רב פפא: שאני תשעה באב, הואיל והוכפלו בו צרות. דאמר מר: בתשעה באב חרב הבית בראשונה ובשנייה, ונלכדה ביתר, ונחרשה העיר.

(3) רש"י מסכת ראש השנה דף יח עמוד ב

שיש שלום - שאין יד הגויים תקיפה על ישראל.

(4) חידושי הריטב"א מסכת ראש השנה דף יח עמוד ב

אלא אמרו כי בזמן שיש שלום כלומר שישראל שרויין על אדמתם ובית המקדש קיים יהיו לששון ולשמחה, ואם אין שלום שביהמ"ק חרב

(5) בית הבחירה למאירי מסכת ראש השנה דף יח עמוד ב

ותשעה באב אינו בכלל זה אלא באין שמד ואין שלום מתענין בו הואיל והוכפלו בו צרות ביום התענית

(6) פירוש המשנה לרמב"ם מסכת ראש השנה פרק א משנה ג

ובבית שני לא היו מתעניין לא עשירי בטבת ולא שבעה עשר בתמוז, אלא הרוצה יתענה או שלא יתענה... והיו מתעניין תשעה באב אף על פי שהוא מסור לרצונם מפני שהוכפלו בו צרות כמו שיתבאר בתעניות.

(7) שו"ת תשב"ץ חלק ב סימן רעא

ובפירוש המשני להרמב"ם ז"ל ראיתי דברי תימא שהוא מפרש שם שבימי המקדש היו מתעניין באב... ואם בזמן שביהמ"ק קיים היו מתעניין באב. א"כ קרא דכתיב דהוי ששון מתי יהי זה. ונרא' שמה שכי הרב ז"ל בזה הוא טעו' סופר והמעייין בסוגיית הגמרא יבין זה כי מפורש הוא שם:

(8) רמב"ם הלכות תשובה פרק ט הלכה ב

ומפני זה נתאוו כל ישראל נביאיהם וחכמיהם לימות המשיח כדי שינוחו ממלכות שאינן מניחות להן לעסוק בתורה ובמצות כהוגן... ולפיכך ילמד כל העם ויורה אותם דרך ה', ויבואו כל הגוים לשומעו... ימות המשיח הוא העולם הזה ועולם כמנהגו הולך אלא שהמלכות תחזור לישראל, וכבר אמרו חכמים הראשונים אין בין א העולם הזה לימות המשיח אלא שיעבוד מלכות בלבד.

(9) תוספות מסכת מגילה דף ה עמוד ב

ובקש לעקור תשעה באב ולא הודו לו - קשה היכי סלקא דעתך דהאי תנא [דרבי] היה רוצה לעקור ט' באב לגמרי והא אמרינן (תענית דף ל:): כל האוכל ושותה בתשעה באב אינו רואה בנחמה של ירושלים ועוד דהא אין בית דין יכול לבטל דברי בית דין חבירו אא"כ גדול הימנו בחכמה ובמנין ויש לומר דלא רצה לעוקרו אלא מחומרא שיש בו יותר משאר תעניות אי נמי יש לומר דרצה לעקרו מתשיעי ולקבעו בעשירי כדאמר ר' יוחנן (שם כט.) אילו הואי התם קבעתיה בעשירי.

(10) זכריה פרק ז

(ד) ויהי דבר יקנך צבאות אלי לאמר: (ה) אָמַר אֵל כָּל עַם הָאָרֶץ וְאֵל הַכְּהֹנִים לֵאמֹר כִּי צִמְתָּם וְסָפוּד בְּחַמִּישֵׁי וּבִשְׂבִיעֵי וְזֶה שְׁבָעִים שָׁנָה הָצוּם צִמְתָּנִי אָנִי: (ו) וְכִי תֹאכְלוּ וְכִי תִשְׁתּוּ הֲלוֹא אַתֶּם הָאֲכָלִים וְאַתֶּם הַשְׂתִּים: ... (ט) כֹּה אָמַר יְקֹנֵךְ צְבָאוֹת לֵאמֹר מִשְׁפַּט אֲמַת שְׁפֹטוּ וְחֹסֵד וְרַחֲמִים עָשׂוּ אִישׁ אֶת אָחִיו: (י) וְאַלְמָנָה וְיִתּוֹם גָּר וְעֵנִי אֵל תַּעֲשֻׁקוּ וְרַעַת אִישׁ אָחִיו אֵל תַּחֲשְׁבוּ בְּלִבְבְּכֶם: (יא) וְיִמְאַנּוּ לְהַקְשִׁיב וְיִתְּנוּ כֶּתֶף סָרְרַת וְאַזְנֵיהֶם הִכְבִּידוּ מִשְׁמוֹעַ: ... (יג) וְיִהִי כְּאֲשֶׁר קָרָא וְלֹא שָׁמְעוּ כִּי יִקְרָאוּ וְלֹא אֲשַׁמְעֵם אֲמַר יְקֹנֵךְ צְבָאוֹת: ... (יד) וְאַסְעֲרֶם עַל כָּל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּם וְהָאָרֶץ נִשְׁמָה אַחֲרֵיהֶם מֵעֵבֶר וּמִשֵּׁב וּנְשִׁימוּ אַרְץ חֲמֻדָּה לְשִׁמָּה: ... (ד) כֹּה אָמַר יְקֹנֵךְ צְבָאוֹת עַד יָשְׁבוּ זְקֵנִים וְזִקְנוֹת בְּרַחְבוֹת יְרוּשָׁלַם וְאִישׁ מִשְׁעֲנִתּוֹ בְּיָדוֹ מְרַב יָמִים. (ה) וּרְחֻבוֹת הָעִיר יִמְלְאוּ יְלָדִים וְיִלְדוֹת מִשְׁחָקִים בְּרַחְבֹּתֶיהָ: ... (ח) וְהִבְאֵתִי אֶתְּם וְשָׁכְנוּ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַם וְהָיוּ לִי לְעַם וְאָנִי אֲהִיָּה לָהֶם לֵאלֹהִים בְּאֲמַת וּבְצִדְקָה: ... (טז) אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ דַבְּרוּ אֲמַת אִישׁ אֶת רַעְהוּ אֲמַת וּמִשְׁפַּט שְׁלוֹם שְׁפֹטוּ בְּשַׁעֲרֵיכֶם: (יז) וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ אֶת רַעְהוּ אֵל תַּחֲשְׁבוּ בְּלִבְבְּכֶם וּשְׁבַעַת שְׁקָר אֵל תִּאְהָבוּ כִּי אֶת כָּל אֵלֶּה אֲשֶׁר שָׁנֵאתִי נֹאֵם יְקֹנֵךְ: